

STOP-TPS
BEKÆMPER TYPOSQUATTING

Typosquatting af dk-domæner

2009

Forord

Dette er den første rapport fra STOP-tps om typosquatting af dk-domæner.

Rapporten er dels baseret på oplysninger udledt af vores analyser af konkrete domæner, dels på informationer, vi har indsamlet til brug for netop denne rapport.

Der nævnes i det følgende en række eksempler på domæner, der er udsat for typosquatting. Disse typosquattingtilfælde er alle verificerede på tidspunktet for rapportens frigivelse.

Det er vigtigt for os at pointere, at det, at vi viser de pågældende tilfælde af typosquatting, alene har til formål at illustrere problemets omfang. De pågældende domæner er udvalgt, fordi de har stor offentlig interesse.

Rapportens indhold og konklusioner må citeres med tydelig kildeangivelse, ligesom links til rapporten er tilladt.

Rapporten er alene vejledende. I det omfang repræsentanter for pressen ønsker at verificere de i rapporten oplyste tal, kan der til enhver tid rettes henvendelse til STOP-tps for aftale herom.

Gedved, den 1. juni 2009

Lars Gosvig, Indehaver
Telefon: 25 37 87 57
Mail: lars.gosvig@stop-tps.dk

Om STOP-tps

STOP-tps er vores forkortelse for STOP Typosquatting. Navnet er valgt for netop at undgå – ja – typosquatting.

Vores speciale er at afdække om et domæne er udsat for typosquatting. Hvis vi konstaterer, at et domæne er angrebet, kan vi bistå registranten med at få stoppet krænkelsen og få slettet typosquatterens domæner.

Læs mere på www.stop-tps.dk.

Indhold

Hovedkonklusioner	side 2
Hvad er typosquatting	side 3
Datagrundlag	side 3
Omfang	side 4
Eksempler	side 5
Klagesystemet.....	side 6
Konsekvenser.....	side 7
Afrunding	side 8

Hovedkonklusioner

Den danske del af internettet er ramt af mindst 20.000 tilfælde af typosquatting svarende til ca. 2 % af alle registrerede dk-domæner.

Det er ikke muligt at sætte et pålideligt tal på, hvad de danske domænerregistranter taber ved typosquattingen, men der er sandsynligvis tale om et tocifret millionbeløb.

Særligt ramt er domæner inden for medier, internethandel, finans og forsikring samt rejsebranchen, men der forekommer typosquatting af domæner inden for alle sektorer.

Der ses en tydelig sammenhæng mellem et domænes placering på offentliggjorte besøgsstatistikker og antallet af typosquattingtilfælde af domænet.

Antallet af tilfælde af typosquatting af de enkelte domæner varierer fra ét til over 40.

Otte personer/virksomheder har registreret mere end 84 % af det samlede antal typosquatdomæner, svarende til over 16.000 domæner.

Den mest aktive typosquatter af den danske del af internettet har registreret over 6.300 dk-domæner.

Langt størsteparten af de kendte tilfælde af typosquatting har oprindelse i USA, Danmark og Tyskland.

Klagenævnet for Domænenavne og DK-Hostmaster har til sammen inden for de seneste 12 måneder behandlet ca. 800 klager over typosquatting.

I alt har DK-Hostmaster behandlet 1.132 klager over typosquatting. Heraf er 183 domæner – efter at have været slettet – på ny blevet registreret af typosquattere.

STOP-tps viser i rapporten konkrete eksempler på typosquatting af bl.a. Kongehuset, TV2 og DK-Hostmaster.

Hvad er typosquatting	<p>Typosquatting (typo=fejltastning, squatting=husbesættelse) handler om, at nogen systematisk registrerer domænenavne, der på nær et bogstav eller to ligner et domænenavn, der allerede eksisterer.</p> <p>Når en besøgende herefter skriver det forkerte domænenavn i adresselinjen føres han eller hun til en webside, hvor registranten af det forkerte domænenavn tjener penge på besøget på siden.</p> <p>Deraf kommer betegnelsen <i>domænesnylter</i> for en person eller virksomhed, der begiver sig af med typosquatting.</p> <p>I daglig tale omtales typosquatting ofte som "slåfejl", men en nærmere analyse viser, at de metoder, typosquatterne anvender, er mere avancerede. STOP-tps inddeler metoderne i følgende.</p>
Tastefejl	<p>Ved denne metode satser typosquatteren på, at den besøgende begår simple tastefejl ved enten at ramme en enkelt forkert "nabotast", undlade et enkelt bogstav i domænet eller indsætte et enkelt "logisk" tegn, eksempelvis en bindestreg.</p>
Stavefejl	<p>Typosquatteren satser på, at den besøgende ikke kender den korrekte stavemåde for domænet, eksempelvis at "eks" bliver til "x".</p>
Sprogfejl	<p>Mange domæner indeholder ord eller elementer af ord fra andre sprog end dansk. Ved disse satser typosquatteren på, at den besøgende skriver ordet på dansk i stedet for eksempelvis engelsk – eller omvendt.</p>
Start- og endelsesfejl	<p>I de fleste browsere er det ikke nødvendigt at tilføje "www." i starten af det domæne, der skal besøges. Typosquatteren udnytter, at den besøgende skriver "www" - altså glemmer punktum - og at browseren herefter sender den besøgende til eksempelvis www.danmark.dk.</p>
Binavnefejl	<p>Mange virksomheder og organisationer er kendt under flere navne eller udtryk. Typosquatteren registrerer disse, hvis virksomheden eller organisationen ikke selv har sørget herfor.</p> <p>Nogle af de ovennævnte metoder er formelt set ikke typosquatting – men nærmere cybersquatting, der er en mere bred form for domænesnylteri end typosquatting.</p>
Datagrundlag	<p>Datagrundlaget for denne rapport består af følgende elementer:</p>
1. Analyser	<p>STOP-tps's analyser består af en lang række algoritmer som skaber "afledninger" af et konkret domæne. En afledning er en alternativ stavemåde af et domæne, eksempelvis er "stoptps" en afledning af "stop-tps".</p> <p>For en nærmere beskrivelse af STOP-tps's teknik henvises til vores website.</p> <p>Alle afledninger testes herefter ved, at der foretages et opslag på den pågældende adresse. Hvis der modtages svar fra en server, registreres domænet som aktivt.</p>
2. Klager behandlet af DK-Hostmaster	<p>DK-Hostmaster offentliggør på adressen http://www.dk-hostmaster.dk/index.php?id=272 en liste over alle de domæner, hvor der er truffet afgørelse i henhold til specialreglen i DK- Hostmasters generelle betingelser.</p> <p>STOP-tps har analyseret om disse domæner er registrerede og herefter hvem, der i givet fald er registrant.</p>

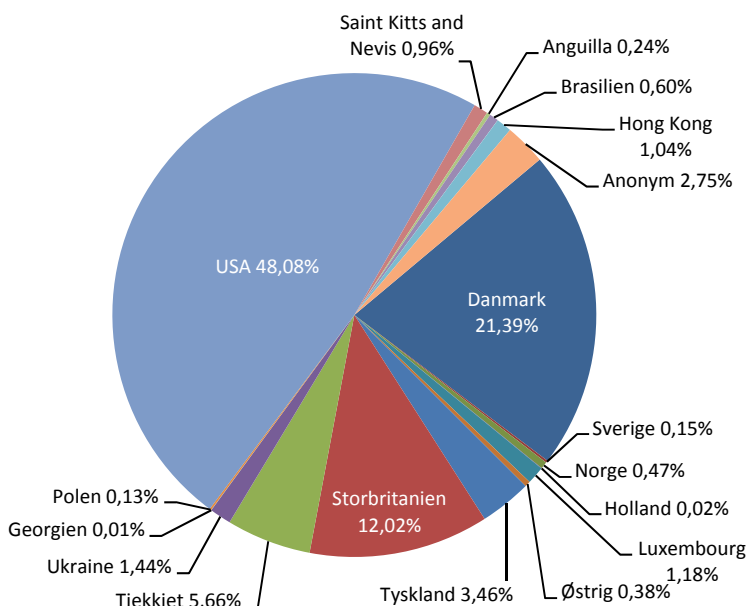
3. Domæner registreret af typosquattere

Gennem STOP-tps's analyser er dannet en liste over personer og virksomheder, som indiskutabelt foretager typosquatting. Denne liste har dannet grundlag for en manuel udsøgning via DK-Hostmasters whois, hvor det er muligt at foretage et opslag, der viser alle de domæner, en given registrant har registreret.

Omfang

Listen over domæner, registreret af konstaterede typosquattere, indeholder på tidspunktet for redaktionens afslutning 20.044 domæner, disse domæner er registreret af 45 virksomheder/personer. En mindre del af disse domæner – og reelt kun de registreret af danske registranter – kan ikke anses som typosquatting men er blot registrering af "gode domæner".

Otte typosquattere har registreret mere end 500 domæner. Disse ottes registreringer udgør til sammen 16.748 domæner, svarende til mere end 84 % af det samlede antal domæner.

Grafikken viser andelen af de registrerede domæner fordelt på alle kendte oprindelseslande.

Det fremgår, at lang den største del af typosquattingen af den danske del af internettet har oprindelse i USA, Danmark og Storbritannien

Det har ikke været muligt at finde valide oplysninger om, hvad typosquattere tjener ved de pågældendes aktiviteter.

Målgruppe

Generelt er alle højprofildomæner udsat for typosquatting i et betydeligt omfang. Højprofildomæner er typisk virksomheder inden for medier, internethandel, finans og forsikring samt rejsebranchen med mere end 30 - 50.000 ugentlige besøgende.

Det er nærliggende at antage, at typosquatterne anvender medlemslisterne fra forskellige organisationer som FDIM, FDIH og Finansrådet for at finde mulige domæner at typosquatte. Der ses en entydig sammenhæng mellem et givent domænes placering på offentliggjorte trafikmålinger og antallet af typosquattingtilfælde af det pågældende domæne.

Den typiske virksomhed inden for denne sektor er ikke unormalt udsat for 25 – 30 tilfælde af typosquatting, idet der ses eksempler med helt op til 50 tilfælde af typosquatting af et domæne. I denne forbindelse er et domænes alfabetiske længde en betydende parameter. I sagens natur kan der dannes flere logiske afledninger af et langt domæne end af et domæne, som kun består af 3 – 5 karakterer.

Dette er dog ikke ensbetydende med, at virksomheder, organisationer mv. med domæner, der ikke omfattes af definitionen på højprofilområder, ikke er udsat for typosquatting. Antallet af typosquattingtilfælde er dog ikke nær så stort.

Såvel den private som offentlige sektor er udsat for typosquatting, ligesom foreninger og andre organisationer kan finde sig selv blandt typosquatternes mål.

Eksempler

De følgende eksempler på typosquatting er alle skabt ved brug af STOP-tps's analysesystem. Der er kun tale om eksempler – ikke gengivelse af de fuldstændige resultater af kørslerne. Ud over de nævnte domæner har kørslerne resulteret i en række yderligere domæner, hvor registreringen og anvendelsen af domænerne ikke entydigt kan anses som typosquatting.

borger.dk:	wwwborger.dk og borgere.dk
danmark.dk:	danmakr.dk, anmark.dk, danamrk.dk og wwwdanmark.dk
folketinget.dk:	folketinge.dk, foletinget.dk og folktinget.dk
socialdemokraterne.dk:	socialdemokrater.dk
venstre.dk:	venste.dk, venstra.dk, venster.dk
dk-hostmaster.dk:	dkhostmater.dk
forbrug.dk:	forburg.dk og forbug.dk
forbrugerraadet.dk:	forbrugerraedet.dk
domstol.dk:	wwwdomstol.dk, domstil.dk, domtol.dk, domstolen.dk, domstole.dk, domto.dk og dumstol.dk
statstidende:	statstiden.dk, statstidne.dk, stattidende.dk, statstiende.dk og statstidene.dk
trafikken.dk	trafikk.dk, trafikken.dk, trafikken.dk, trakikken.dk, trfikken.dk, wwwtrafikken.dk og traffikken.dk
kongehuset.dk:	kongahuset.dk, kogehuset.dk, og kongehuset.dk
tv2.dk og binavne hertil:	bastatv2.dk, boxtv2.dk, danstv2.dk, finanstv2.dk, godmorgendanmarktv2.dk, godmorgentv2.dk, gomorgendanmarktv2.dk, gomorgentv2.dk, jultv2.dk, kesslertv2.dk, milliontv2.dk, morgentv2.dk, nyhdernetv2.dk, opskriftertv2.dk, rtv2.dk, sporttv2.dk, sputniktv2.dk, station2tv2.dk, strejketv2.dk, ttv2.dk, tv20j.dk, tv2earr.dk, tv2est.dk, tv2gossip.dk, tv2new.dk, tv2nyheder.dk, tv2rejser.dk, tv2spil.dk, tv2-spil.dk, tv2sprt.dk, tv2tour.dk, tv2vejeret.dk, tv2vejert.dk, tv2vejr.dk, vejerettv2.dk, vejerttv2.dk, vejrtv2.dk, verettv2.dk, viptv2.dk, wwwtv2.dk, wwwtv2east.dk, wwwtv2fyn.dk, wwwtv2nord.dk, wwwtv2oj.dk, wwwtv2spil.dk, wwwtv2sport.dk og wwwtv2vejret.dk
postdanmark.dk:	ostdanmark.dk, poatdanmark.dk, podtdanmark.dk, postdanmark.dk, postdabmark.dk, postdammark.dk, postdanark.dk, postdanmaek.dk, postdanmard.dk, postdanmarl.dk, postdanmmark.dk, postddanmark.dk, postsanmark.dk, potdanmark.dk, psotdanmark.dk, pstdanmark.dk, postdanmak.dk, postdanmakr.dk, postdanmerk.dk, postdanmrk.dk, postdanmsrk.dk og postdannmark.dk

Klagesystemet

I henhold til DK-Hostmasters generelle betingelser kan DIFO's bestyrelsesformand og DK Hostmasters administrerende direktør i enighed suspendere et domænenavn, hvis det er åbenbart, at domænenavnet aktivt anvendes til noget ulovligt. Dette vil i forhold til typosquatting sige, at:

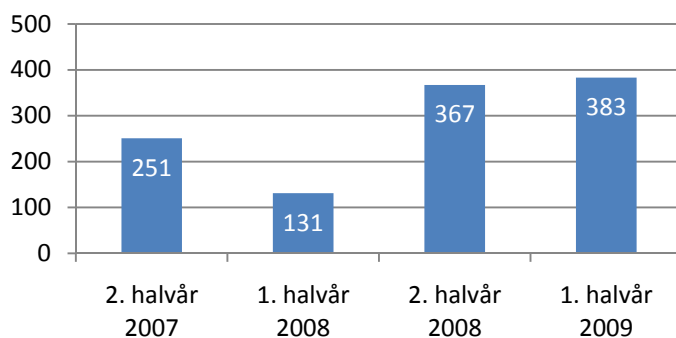
1. En fejltastning skal føre til, at en internetbruger, der søger den krænkedes domænenavn, kommer ind på typosquat-domænets hjemmeside
2. Typosquatteren hverken har navne-, vare- eller andre kendetegnsrettigheder til det anmeldte domænenavn
3. Typosquatteren skal have foretaget flere registreringer af domænenavne på samme måde.

Ved klagens modtagelse orienterer DK-Hostmaster registranten af det omtvistede domæne og meddeler, at denne skal godtgøre sine rettigheder til domænet inden for tre dage. Herefter træffer DK-Hostmaster beslutning om enten at afvise sagen eller suspendere domænet.

Domænet er herefter suspenderet i fire uger, hvor sagen kan indbringes for Klagenævnet for Domænenavne med DK-Hostmaster som indklaget part. Indbringes sagen ikke for Klagenævnet, slettes domænet når fristen er udløbet.

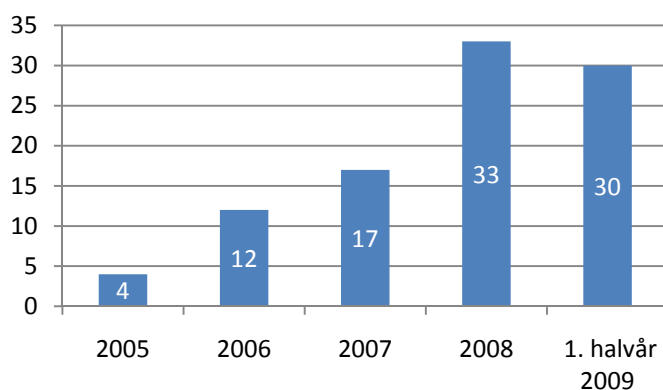
Når domænet er slettet, gives det "frit" og kan registreres på ny.

Pr. 1. juni 2009 havde DK-Hostmaster truffet afgørelse i 1.132 sager.

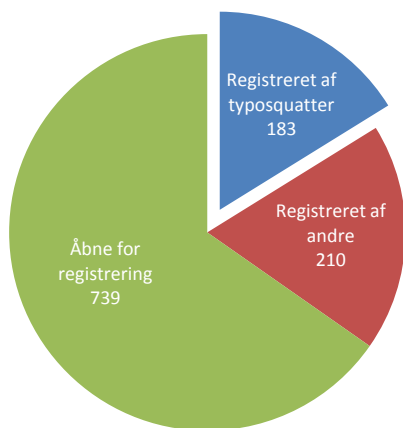
Diagrammet viser antallet af administrativt afgjorte sager vedrørende typosquatting

Antallet af administrative klager ligger temmelig stabilt de sidste to halvår. Det samlede antal klager skal naturligvis ses i sammenhæng med klager over typosquatting, der indbringes for Klagenævnet for Domænenavne:

Diagrammet viser antallet af klager behandlet af Klagenævnet, hvor kendte typosquattere har været part i sagen

Status for de domæner, hvor DK-Hostmaster administrativt har behandlet en klage er:

Figuren viser status på de domæner, hvor DK-Hostmaster har behandlet en administrativ klage over typosquatting.

Særligt relevant i denne forbindelse er antallet af domæner, som fortsat er registrerede af typosquattere. Det må lægges til grund, at en betydelig del af de virksomheder og organisationer, som har klaget over et krænkende domæne, ikke er klar over, at medhold i klagen ikke er ensbetydende med, at domænet tages ud af cirkulation. I så fald ville andelen af domæner, der var registreret af andre end typosquattere (typisk den retmæssige registrant), sandsynligvis være større.

Konsekvenser

Typosquatting krænker først og fremmest de retmæssige mærkeindehaveres rettigheder til domænet og dets kendetegn og strider dermed mod både varemærkeloven og internetdomæneloven.

Konsekvensen for de retmæssige mærkeindehavere kan være tab af goodwill, kunder og forøgede omkostninger. Der findes for nuværende ingen pålidelige analyser af omkostningerne for de retmæssige registranter ud over, at domstolene i nogle få sager har skullet foretage et skøn over de tab, de retmæssige registranter har lidt ved, at et domæne har været udsat for efterligninger.

Således har Sø- og Handelsretten tilkendt Jubii A/S et vederlag på 30.000 kr. for brugen af et domæne, som krænkede Jubii A/S's rettigheder (Sø- og Handelsrettens dom af 24. februar 2009, sagsnummer V-0002-08).

I den konkrete sag, havde typosquatteren etableret en viderestilling fra domænet wwwjubii.dk til en datingservice, som direkte konkurrerede med Jubii A/S's, hvilket må formodes at have været en skærpende omstændighed ved rettens fastsættelse af vederlaget.

Herudover har Sø- og Handelsretten den 8. januar 2008 tilkendt RKI Kredit Information A/S (Experian A/S) en godtgørelse på 10.000 kr. for brugen af RKI-sletning som firmanavn, varemærke, forretningskendetegn og internetdomænenavn.

Det er ikke, alene på baggrund af ovenstående, muligt at få en rettesnor for, hvordan domstolene vil vurdere størrelsen af et eventuelt tab ved "ren" typosquatting, det vil sige, hvor typosquatteren alene har tjent penge på at sælge reklamelinks. Sættes desuagtet vederlaget til gennemsnitligt at udgøre 5.000 kr. pr typosquatdomæne, vil det samlede skønnede vederlag for de domæner, der pt. er registreret af typosquattere, beløbe sig til over 100 mio. kr.

Det er vigtigt at pointere, at det er illusorisk at tro, at danske virksomheder mv. selv på baggrund af en dom vil kunne få honoreret deres eventuelle krav i et omfang, som står mål med dette tal. Den geografiske, kulturelle og juridiske afstand mellem Danmark og størstedelen af typosquatterne gør, at et forsøg herpå må anses for nyttesløst – eller ikke rentabelt.

Omvendt så er det ikke urimeligt at bruge tallet som en indikator på omkostningen for de retmæssige domæneregistranter ved typosquatternes aktiviteter. Selvom tallet muligvis skal nedskrives betydeligt, må det uafviseligt fastslås, at danske virksomheder, organisationer mv. betaler en ganske høj pris for typosquatting af deres domæner.

Afrunding

Selvom der med indførslen af den særlige regel i DK-Hostmasters generelle betingelser er åbnet en væsentligt nemmere og billigere mulighed for at få stoppet typosquatting, ser det umiddelbart ikke ud til, at dette har haft nogen betydelig effekt på omfanget af typosquattingen af danske domæner.

I mangel af oplysninger om typosquattingens omfang for tidligere år har vi søgt, om kendte typosquattere har været omtalt i medierne, herunder om der i denne forbindelse findes oplysninger om antallet af de pågældendes registreringer. Vi har på denne måde kun kunnet finde oplysninger om én typosquatter. Denne havde i 2008 registreret ca. 500 domæner – antallet i dag er ca. 1.100.

Det har heller ikke været muligt at finde validerede oplysninger om, hvilke konsekvenser krænkelse har for registranterne af de domæner, som udsættes for typosquatting. En amerikansk undersøgelse hævder, at disses tab i form af mistet trafik, tab af goodwill og forøgede sikkerhedsudgifter ligger på 1 mia. US Dollars om året på verdensplan. Det er ikke urimeligt at formode, at danske virksomheder og organisationers tab udgør mindst 10 mio. kr. om året.

Vi har heller ikke kunnet fremskaffe valide oplysninger om typosquatternes udkomme af disses aktiviteter. Et skøn foretaget i 2008, hvor den gennemsnitlige daglige indtægt pr. typosquatdomæne blev ansat til 5 kr., blev efterfølgende kritiseret som sat væsentligt for højt. Hvis dette skøn er rigtigt, vil de 20.000 tilfælde af typosquatting som omtalt i denne rapport kunne generere en årlig indtægt til de involverede på over 36 mio. kr. hvilket nok må anses for usandsynligt. Omvendt er der dog ikke tvivl om, at den potentielle gevinst ved at begive sig af med typosquatting ikke er ubetydelig.